



селенне до периода 1945—1948 г. е била винаги по-висока от раждаемостта на градското население, през следващите периоди нивата им почти се уравняват. Дори за периода 1951—1953 г., макар и незначително, нивото на раждаемостта на селското население спада под нивото на раждаемостта на градското население.

От казаното до тук става ясно, че раждаемостта у нас през първата половина на XX век се е развивала с подчертана тенденция към намаляване.

Коефициентите на раждаемостта зависят пряко от контингента на жените в родилна възраст и от тяхната плодовитост. Да видим как са действували тия два демографски фактора върху динамиката на раждаемостта.

5. Контингент на жените и омъжените жени
(процентен дял от общия брой жени)

| Година | Общ брой на жените | Контингент на: | | | |
|--------|--------------------|------------------------------------|------------------|---|------------------|
| | | жените от 15 до 49 годишна възраст | | омъжените жени от 15 до 49 год. възраст | |
| | | абсолютен брой | % от всички жени | абсолютен брой | % от всички жени |
| 1905 | 1,978,483 | 891,428 | 45.1 | 631,430 | 31.9 |
| 1910 | 2,130,828 | 968,691 | 45.5 | 696,093 | 32.7 |
| 1920 | 2,426,187 | 1,203,959 | 49.6 | 783,549 | 32.3 |
| 1926 | 2,735,716 | 1,397,233 | 51.1 | 953,111 | 34.8 |
| 1934 | 3,024,046 | 1,498,438 | 49.6 | 1,119,491 | 36.7 |
| 1946 | 3,512,575 | 1,900,938 | 54.1 | 1,359,520 | 38.7 |
| 1949 | 3,620,084 | 1,976,965 | 54.6 | — | — |
| 1951 | 3,636,254 | 1,969,162 | 54.1 | — | — |
| 1953 | 3,712,293 | 1,990,040 | 53.6 | — | — |
| 1955 | 3,792,060 | 2,002,612 | 52.9 | — | — |

От данните се вижда, че процентният дял на жените в родилна възраст (от 15 до 49 годишна възраст) от общия брой жени се развива с тенденция към нарастване. От 45.1% за 1905 г., минимален дял за целия разглеждан период, с незначителни колебания той достига 52.9% за 1955 г. Контингентът на омъжените жени се изменя с ясно подчертана тенденция към увеличаване, който от 31.9% за 1905 г. достига 38.7% за 1946 г. Тези констатации показват, че контингентът на жените в родилна възраст, а също и контингентът на омъжените жени, от година на година взема все по-голям дял от общия брой на жените — обстоятелство, което благоприятства за увеличаване на раждаемостта. Това се потвърждава и от данните, които показват какъв е процентният дял на жените и на омъжените жени в родилна възраст от цялото население — 22.1 за 1905 г. и 26.4 за 1955 г., 15.6 за 1905 г. и 19.3 за 1946 г.